

Διάλεξη 10^η

Κυριάκος Κυριαζόπουλος,
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Νομικής ΑΠΘ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

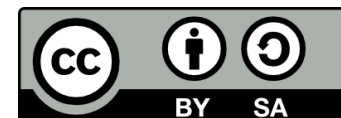

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα ενότητας

1. Εκκλησιαστικά δικαστήρια.

Σκοποί ενότητας

1. Η εξέταση των εκκλησιαστικών δικαστηρίων

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εκκλησιαστικά δικαστήρια

Νόμος 5383/1932

Τα εκκλησιαστικά δικαστήρια διέπονται από το νόμο 5383/1932 όπως ισχύει μέχρι σήμερα μετά από αλληπάλληλες τροποποιήσεις.

Επισκοπικό δικαστήριο

- Συγκροτείται σε κάθε μητρόπολη απ' τον οικείο μητροπολίτη ως πρόεδρο και δύο εν ενεργεία εφημέριους της μητρόπολης οι οποίοι διορίζονται με τριετή θητεία από τη διαρκή σύνοδο, μετά από πρόταση του μητροπολίτη.
- Τον πρόεδρο αναπληρώνει ο πρωτοσύγκελος ή ο γενικός αρχιερατικός επίτροπος και τους εφημέριους δύο εφημέριοι αναπληρωτές τους που ορίζονται κατά τον ίδιο τρόπο. Καθήκοντα γραμματέα εκτελεί ο γραμματέας της μητρόπολης με αναπληρωτή αυτού άλλον κληρικό που ορίζεται από τον μητροπολίτη.
- Στο δικαστήριο αυτό αποφασιστική ψήφο έχει μόνο ο μητροπολίτης. Οι συμπαρεδρεύοντες δικαστές δικαιούνται απλώς να καταχωρήσουν στα πρακτικά την τυχόν διαφορετική τους γνώμη. Στην περίπτωση όμως που απουσιάζει ή κωλύεται ο μητροπολίτης, όλα τα μέλη του δικαστηρίου έχουν αποφασιστική ψήφο.
- Το επισκοπικό δικαστήριο δικάζει τα εκκλησιαστικά παραπτώματα των κληρικών, πρεσβυτέρων, διακόνων και μοναχών της μητρόπολης, οπουδήποτε κι αν διαπράχθηκαν καθώς επίσης τα παραπτώματα που διαπράχθηκαν μέσα στην περιφέρεια της μητρόπολης από οποιονδήποτε κληρικό ή μοναχό.
- Μεταξύ συναρμόδιων δικαστηρίων προτιμάται εκείνο το οποίο πρώτο κάλεσε τον κατηγορούμενο για ανάκριση.

Επισκοπικό δικαστήριο (2)

- Εκδικάζει τα παραπτώματα των διακόνων, πρεσβυτέρων και μοναχών εφόσον τιμωρούνται με τις εξής ποινές:
 1. επίπληξη
 2. στέρηση μισθού ή σύνταξης έως τρεις μήνες ή χρηματική ποινή
 3. αργία έως ενάμισι έτος σε έγγαμους κληρικούς και έως ένα έτος σε ιερομονάχους.
 4. σωματικό περιορισμό μέχρι δεκαπέντε ημέρες σε έγγαμους και ως τρεις χρόνια σε άγαμους κληρικούς
 5. έκπτωση από το αξίωμα
- Στην περίπτωση που τα διαπραχθέντα αδικήματα είναι σοβαρότερα και τιμωρούνται με αυστηρότερες ποινές, το επισκοπικό δικαστήριο κηρύσσει τον εαυτό του αναρμόδιο και παραπέμπει την υπόθεση στο α΄ - βάθμιο συνοδικό δικαστήριο.

Α΄-βάθμιο συνοδικό δικαστήριο

- Συγκροτείται από τον 1^ο τη τάξει συνοδικό μητροπολίτη ως πρόεδρο και 4 ακόμα μέλη της διαρκούς ιεράς συνόδου που ορίζονται με κλήρωση κατά την 1^η συνεδρίαση κάθε συνοδικής περιόδου. Η θητεία των μελών του δικαστηρίου συμπίπτει με τη συνοδική περίοδο.
- Τον πρόεδρο αναπληρώνει το πρώτο κατά τα πρεσβεία της αρχιεροσύνης μέλος του δικαστηρίου. Τα μέλη δε, ο νεότερος κατά τα πρεσβεία συνοδικός μητροπολίτης. Καθήκοντα γραμματέα ασκεί ένας από τους γραμματείς της διαρκούς ιεράς συνόδου και ορίζει η ίδια τον αναπληρωτή του.
- Το πρωτοβάθμιο συνοδικό δικαστήριο δικάζει σε 1^ο μεν βαθμό τα παραπτώματα των πρεσβυτέρων , διακόνων και μοναχών για τα οποία το επισκοπικό δικαστήριο κήρυξε τον εαυτό του αναρμόδιο ενώ σε 2^ο βαθμό τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του επισκοπικού δικαστηρίου.

Β΄-βάθμιο συνοδικό δικαστήριο

- Αποτελείται απ' τον αρχιεπίσκοπο Αθηνών ως πρόεδρο κι έξι συνοδικούς μητροπολίτες οι οποίοι είναι εκείνοι οι συνοδικοί που δεν κληρώθηκαν ως μέλη του α΄-βάθμιου συνοδικού δικαστηρίου. Η θητεία του είναι επίσης ετήσια και συμπίπτει με τη συνοδική περίοδο.
- Τα μέλη του δικαστηρίου αναπληρώνει καταρχήν ο νεώτερος κατά τα πρεσβεία συνοδικός μητροπολίτης και αν κωλύονται περισσότερα μέλη καλούνται σε αναπλήρωσή τους από τη διαρκή ιερά σύνοδο παρεπιδημούντες στην Αθήνα ή όμοροι εν ενεργεία μητροπολίτες.
- Γραμματέας του δικαστηρίου είναι ο αρχιγραμματέας της διαρκούς ιεράς συνόδου που αναπληρώνεται από έναν γραμματέα.
- Το β΄-βάθμιο συνοδικό δικαστήριο είναι αποκλειστικά δικαστήριο 2^{ου} βαθμού και δικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του α΄-βάθμιου συνοδικού δικαστηρίου.

Α΄-βάθμιο για αρχιερείς δικαστήριο

- Συγκροτείται από όλα τα μέλη της διαρκούς ιεράς συνόδου εκτός του αρχιεπισκόπου Αθηνών και τελεί υπό την προεδρία του αρχαιότερου κατά τα πρεσβεία της αρχιεροσύνης μέλους του.
- Μέλη που τυχόν κωλύονται αναπληρώνονται από μη συνοδικούς αρχιερείς κατά τα πρεσβεία της αρχιεροσύνης και κατ' ισομοιρία απ' τις μητροπόλεις της αυτοκέφαλης εκκλησίας της Ελλάδας και τις μητροπόλεις των λεγομένων νέων χωρών του οικουμενικού πατριαρχείου.
- Καθήκοντα γραμματέα ασκεί ένας γραμματέας της διαρκούς ιεράς συνόδου ή άλλος υπάλληλος που ορίζεται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου.

Α΄-βάθμιο για αρχιερείς δικαστήριο (2)

Το α΄-βάθμιο για τους αρχιερείς δικαστήριο δικάζει σε πρώτο βαθμό τα παραπτώματα των αρχιερέων και μπορεί να επιβάλει όλες τις ποινές που απειλούνται κατά αυτών και συγκεκριμένα:

1. μομφή
2. αργία από κάθε ιεροπραξία
3. έκπτωση από το θρόνο
4. καθαίρεση

Β' -βάθμιο για τους αρχιερείς δικαστήριο

- Το αποτελείται από τον αρχιεπίσκοπο Αθηνών ως πρόεδρο και τους δεκατέσσερεις αρχαιότερους κατά τα πρεσβεία της χειροτονίας μη συνοδικούς μητροπολίτες απ' τους οποίους εφτά προέρχονται απ' την αυτοκέφαλη εκκλησία της Ελλάδας και οι άλλοι εφτά από τις μητροπόλεις των λεγομένων νέων χωρών του οικουμενικού πατριαρχείου.
- Γραμματέας του δικαστηρίου είναι ο αρχιγραμματέας της διαρκούς ιεράς συνόδου ο οποίος αναπληρώνεται από ένα γραμματέα της που ορίζει ο πρόεδρος του δικαστηρίου.
- Το β' -βάθμιο για τους αρχιερείς δικαστήριο δικάζει τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του α' - βάθμιου για τους αρχιερείς δικαστήριο.

Δικαστήριο για τους συνοδικούς

- Συγκροτείται από το 1/3 των εν ενεργεία μητροπολιτών που πρέπει να είναι περισσότεροι από δεκαπέντε οι οποίοι ορίζονται με κλήρωση μεταξύ όλων των μελών της ιεραρχίας εξαιρουμένων εκείνων των μητροπολιτών που διετέλεσαν συνοδικοί κατά την περίοδο κατά την οποία διαπράχθηκαν τα παραπτώματα για τα οποία οι κατηγορούμενοι διώκονται.
- Τα μέλη του δικαστηρίου προσκαλούνται με προεδρικό διάταγμα που ορίζει τον τόπο και τον χρόνο των συνεδριάσεων.
- Το δικαστήριο αυτό δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό τα παραπτώματα που ο πρόεδρος και τα μέλη της διαρκούς ιεράς συνόδου συγκεκριμένης συνοδικής περιόδου διέπραξαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους κι επιβάλλει όλες τις ποινές που προβλέπονται για τους αρχιερείς.

Άλλα όργανα

Εκτός των εκκλησιαστικών δικαστηρίων οργάνων με αμιγώς δικαιοδοτικό χαρακτήρα, υπάρχουν στο ισχύον δίκαιο της εκκλησίας της Ελλάδας και άλλα όργανα ,διοικητικά τα οποία είναι επιφορτισμένα με συγκεκριμένες δικαιοδοτικές αρμοδιότητες.

Σύνοδος της ιεραρχίας

1. Επιβάλλει την ποινή του μεγάλου αφορισμού, ποινή που είναι δυνατό να επιβληθεί σε όλα τα μέλη της εκκλησίας και συνεπάγεται την οριστική αποκοπή τους από την εκκλησία.
2. Επιλαμβάνεται των αιτήσεων αναθεώρησης κατά των τελεσίδικων αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά πρεσβυτέρων, διακόνων και μοναχών (α. 4, περίπτωση ι' του καταστατικού χάρτη) διάταξη η οποία δεν έχει ακόμα δυνατότητα εφαρμογής επειδή δεν έχει εκδοθεί ο προβλεπόμενος από τον καταστατικό χάρτη νέος νόμος για τα εκκλησιαστικά δικαστήρια.
3. Εκδικάζει τις ενστάσεις ή μη στον κατάλογο των εκλόγιμων για αρχιερατεία ή για διαγραφή από αυτόν.

Διαρκής ιερά σύνοδος

1. Ασκήει την ποινική δίωξη κατά των αρχιερέων.
2. Αποφασίζει για τη διαγραφή ή μη από τον κατάλογο των εκλόγιμων για αρχιερατεία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον καταστατικό χάρτη (α. 22).

Μητροπολίτης

1. Επιβάλλει τον μικρό αφορισμό κατά το μυστήριο της εξομολόγησης ή και εκτός αυτού.
2. Ασκή την εκκλησιαστική ποινική δίωξη κατά κληρικών, πρεσβυτέρων, διακόνων ή μοναχών.
3. Επιβάλλει για ελαφρά παραπτώματα στους υπ' αυτόν κληρικούς, μετά από προφορική ή έγγραφη απολογία του κατηγορουμένου, ποινή αργίας έως τριάντα ημερών και αν το παράπτωμα προξένησε σκάνδαλο, έως έξι μηνών, μετά ή άνευ εκπτώσεως από το εκκλησιαστικό αξίωμα.
4. Δικάζει σε β' -βαθμό τις διαφορές μεταξύ μοναχών και της μονής, οι οποίες αφορούν οφειλόμενες προς τους μοναχούς παροχές.

Πνευματικός

Επιβάλλει το μικρό αφορισμό κατά το μυστήριο της εξομολόγησης.

Ηγουμενοσυμβούλιο

Εκδικάζει σε 1ο βαθμό τις διαφορές των μοναχών με τη μονή που σχετίζονται με τις οφειλόμενες προς αυτούς παροχές.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σχετική νομολογία που αφορά τα εκκλησιαστικά δικαστήρια

Απόφαση 825 του 1988 του ΣτΕ

- Από τις διατάξεις του συντάγματος που προαναφέρθηκαν προκύπτει ότι η απονομή της δικαιοσύνης ανατίθεται αποκλειστικά στα τακτικά δικαστήρια που συγκροτούνται όπως αναφέρθηκε και λειτουργούν με τις εγγυήσεις που επίσης συνταγματικά καθιερώνονται (α.93 και επόμενα του συντάγματος). Κανενός άλλου δικαστηρίου δεν είναι ανεκτή από την ελληνική έννομη τάξη η ύπαρξη και υπαγωγή σ' αυτό λόγω της ασκήσεως λειτουργήματος ή επαγγέλματος ορισμένης κατηγορίας πολιτών.
- Κάτω από αυτό το πρίσμα ερμηνευμένες, οι εκτεθείσες διατάξεις του καταστατικού χάρτη της εκκλησίας της Ελλάδας και του νόμου 5383/1932 έχουν την έννοια ότι τα παραπάνω εκκλησιαστικά δικαστήρια που συγκροτούνται από κληρικούς δεν είναι φορείς δικαστικής εξουσίας, η δε από το νόμο απονομή της ονομασίας αυτής δεν μπορεί να μεταβάλει τη φύση τους όπως αυτή καθορίζεται απ' τους βασικούς κανόνες οργάνωσης του κράτους. Τα όργανα αυτά της εκκλησίας ιδρύθηκαν για τη διατήρηση της εκκλησιαστικής πειθαρχίας και την τιμωρία των υποπεσόντων σε παράπτωμα κληρικών.

Απόφαση 825 του 1988 του ΣτΕ (2)

Την πειθαρχική της αυτή αρμοδιότητα ασκεί η εκκλησία με τα όργανα της αυτά, άλλοτε μεν επιβάλλουσα πνευματικής μόνο φύσεως ποινές που σαν τέτοιες διαφεύγουν τον δικαστικό έλεγχο, άλλοτε δε με ποινές που επηρεάζουν αμέσως την υπηρεσιακή σχέση κληρικού εκκλησίας και τα από αυτή προκύπτοντα δικαιώματα, στέρηση μισθού, χρηματική ποινή, αργία, έκπτωση κλπ. Στην τελευταία αυτή περίπτωση τα πειθαρχικά όργανα της εκκλησίας όταν λειτουργούν συλλογικά έχουν το χαρακτήρα πειθαρχικών συμβουλίων που για την εξασφάλιση των αρχών του κράτους δικαίου και της χρηστής διοίκησης πρέπει να ακολουθούν τουλάχιστον ως προς τη σύνθεση τους και την πειθαρχική διαδικασία τις βασικές αρχές του πειθαρχικού δικαίου. Οι εκδιδόμενες από αυτά αποφάσεις ως εκτελεσθέντες πράξεις διοικητικών αρχών προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως ενώπιων του συμβουλίου της επικρατείας.

Η άποψη που μειοψήφισε

Τα υπό των ως άνω διατάξεων χαρακτηριζόμενα εκκλησιαστικά δικαστήρια είναι όργανα της ορθόδοξης χριστιανικής εκκλησίας πνευματικού καθαρά χαρακτήρα με τα οποία η εκκλησία αυτή πειθαναγκάζει τους κληρικούς της και τους μοναχούς της να εκπληρώνουν τα χρέη και τα καθήκοντα της επαγγελίας τους όπως τούτο σαφώς συνάγεται:

Η άποψη που μειοψήφισε (2)

1. Εκ του ήδη από του έτους 1833 με την διακήρυξη περί της ανεξαρτησίας της ελληνικής εκκλησίας ορίστηκε ότι μεταξύ των άλλων καθαρώς εσωτερικών πνευματικών ζητημάτων που απαριθμούνται στη διάταξη αυτή, δόγμα, λατρεία κλπ, είναι και το ζήτημα της εκκλησιαστικής πειθαρχίας.
2. Εκ του ότι αυτός ο νόμος 5383/1932 όσο και ο νόμος 590/1977 για τον καταστατικό χάρτη ορίζουν ότι τα εκκλησιαστικά δικαστήρια επιβάλλουν κανονικές κυρώσεις για παράβαση των ως άνω χρεών της επαγγελίας, δηλαδή για κανονικά παραπτώματα.
3. Ότι ο νόμος 590 /1977 ορίζει ότι ανώτατο ουσιαστικό εκκλησιαστικό δικαστήριο για τους αρχιερείς είναι ο οικουμενικός πατριάρχης.

Η άποψη που μειοψήφισε (3)

Με τα δεδομένα αυτά τα εκκλησιαστικά δικαστήρια ούτε πολιτειακά δικαστήρια είναι ούτε διοικητικά πειθαρχικά όργανα μπορούν να λογιστούν. Οι δε αποφάσεις τους εκτελούνται σε βάρος των κληρικών και των μοναχών μόνο εφόσον αυτοί εξακολουθούν να συμφωνούν με τη διδασκαλία της εκκλησίας. Σε περίπτωση δε αρνήσεως τους προς τούτο, η πολιτεία δεν δικαιούται να παράσχει στην εκκλησία τη συνδρομή της προς εκτέλεση αυτών γιατί τούτο θα ήταν αντίθετο με το α. 13 του συντάγματος. Οι κληρικοί, ακόμη κι όσοι κατέχουν οργανικές θέσεις εφημερίων κλπ, δεν είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και δεν απολαύουν των εγγυήσεων μονιμότητας που καθιερώνονται από το α. 103 του συντάγματος. Συνέπεια αυτού είναι ότι δεν επιβάλλεται από το σύνταγμα η συγκρότηση υπηρεσιακών γι' αυτούς συμβουλίων που γνωμοδοτούν ή αποφασίζουν για τις υπηρεσιακές μεταβολές της μετάθεσης τους ή της παύσης.

Σχολιασμός απόφασης 825

- Η πλειοψηφία του συμβουλίου της επικρατείας αλλά και η μειοψηφία συμφωνούν ότι σύμφωνα με τις διατάξεις των α. 93 και επόμενα του συντάγματος οι οποίες αφορούν τη δικαστική εξουσία του κράτους, τα εκκλησιαστικά δικαστήρια δεν προβλέπονται ως κρατικά.
- Τα κρατικά είναι αυτά τα οποία αναφέρονται από το σύνταγμα στα α.93 και επόμενα και δεν μπορούν να υπάρχουν άλλα κρατικά δικαστήρια.

Διαφοροποίηση

Η διαφορά των απόψεων:

- Η μειοψηφία υποστηρίζει ότι τα εκκλησιαστικά δικαστήρια όχι μόνο δεν είναι κρατικά δικαστήρια αλλά δεν είναι ούτε και διοικητικά πειθαρχικά συμβούλια.
- Η πλειοψηφία δέχεται ότι εάν αυτά επιβάλλουν πνευματικές ποινές τότε οι αποφάσεις τους διαφεύγουν τον δικαστικό έλεγχο του συμβουλίου της επικρατείας, αν όμως επιβάλλουν ποινές που επηρεάζουν άμεσα την υπηρεσιακή σχέση κληρικού και εκκλησίας καθώς και τα δικαιώματα που προκύπτουν από αυτήν, τότε είναι πειθαρχικά συμβούλια της διοίκησης τα οποία πρέπει να τηρούν τις βασικές αρχές του πειθαρχικού δικαίου ως προς τη σύνθεση και την πειθαρχική τους διαδικασία.

Εκκλησιαστικά δικαστήρια και ΣτΕ

- Από το 1988 τα εκκλησιαστικά δικαστήρια θεωρούνται από το συμβούλιο της επικρατείας ως πειθαρχικά συμβούλια.
- Παλαιότερα, όλες οι αποφάσεις των εκκλησιαστικών δικαστηρίων διέφευγαν τον έλεγχο του συμβουλίου της επικρατείας.

Σχολιασμός απόφασης 36 του 1975

Επομένως μέχρι το 1988 ίσχυε αυτή η νομολογία, άρα η παλαιότερη νομολογία είναι το σκεπτικό της μειοψηφίας πλέον στην απόφαση 825 του 1988 του συμβουλίου της επικρατείας. Τα εκκλησιαστικά δικαστήρια έλεγε αυτή η παλαιότερη απόφαση δεν είναι όργανα του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που ασκεί διοίκηση, αλλά έχουν πνευματικό χαρακτήρα, δεν έχουν διοικητικό – κρατικό χαρακτήρα. Συνεπώς ο εξαναγκασμός από την εκκλησία των μελών της να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους με την επιβολή εκκλησιαστικών ποινών δεν συνεπάγεται ότι αυτές οι ποινές έχουν χαρακτήρα κρατικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής αλλά έχουν χαρακτήρα καθαρά πνευματικό.

Σχολιασμός απόφασης 2800 του 1973 του ΣτΕ

Σε αυτήν, το συμβούλιο επικρατείας είχε στο σκεπτικό του ότι τα εκκλησιαστικά δικαστήρια ανήκουν στην έννομη τάξη της εκκλησίας και οι αποφάσεις τους, επειδή δεν δημιουργούν αμέσως σχέση δημοσίου δικαίου, δεν υπόκεινται σε έλεγχο από αυτό.

Σχολιασμός αποφάσεων 4120 ως 4122 του 1980 ΣτΕ

- Η μειοψηφία στις αποφάσεις 4120 ως 4122 του 1980 του συμβουλίου της επικρατείας 4^ο τμήμα, είχε υποστηρίξει ότι οι αποφάσεις των εκκλησιαστικών δικαστηρίων προσβάλλονται με αίτηση ακυρώσεως όταν προβάλλονται λόγοι που αφορούν διαδικαστικούς κανόνες δικαίου.
 - Η μειοψηφούσα γνώμη σ' αυτές τις αποφάσεις ουσιαστικά συνιστά τον πρόδρομο της αλλαγής της θέσης του ΣτΕ, η οποία έγινε με την απόφαση 825 του 1988.

Βιβλιογραφία

1. Καταστατικός χάρτης της εκκλησίας της Ελλάδος (ν. 590/1977)
2. Σύνταγμα της Ελλάδας
3. Νόμος 5383/1932

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Γιώργος Μαριάς
Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2016

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

